

طراحی الگوی توسعه هویت اسلامی دانش آموزان پیش دبستانی بر مبنای نظریه داده بنیاد

شادی محمدی

کارشناس ارشد برنامه ریزی آموزشی و مربی مقطع پیش دبستان ناحیه یک شهر سنندج
shadi.mohammadi20@gmail.com

خلیل زندی

دکترای مدیریت آموزشی، دانشگاه بوعلی سینا
zandikhalil@yahoo.com

سیران محمدی

کارشناس شیمی و مربی مقطع پیش دبستان ناحیه یک شهر سنندج
sairan.mohammadi20@gmail.com

چکیده

هدف از این مطالعه کیفی، تدوین الگوی توسعه هویت اسلامی دانش آموزان پیش دبستانی بوده است. روش پژوهش، مبتنی بر نظریه داده بنیاد بود. در دل این روش از رهیافت سیستماتیک برای دستیابی به الگوی پارادایمی استفاده شد. میدان مطالعه مراکز پیش دبستانی شهر سنندج بود. روش نمونه گیری به صورت هدفمند بوده و ملاک تعیین حجم نمونه نیز رسیدن به اشباع نظری بود. اشباع نظری در این مطالعه از طریق مصاحبه با ۸ نفر صورت گرفت. برای گردآوری اطلاعات، از مصاحبه های نیمه ساختاریافته فردی استفاده شد و تحلیل هم زمان مصاحبه ها نیز با استفاده از کدگذاری باز، محوری و گزینشی صورت گرفت. در نهایت با استفاده از روش بازخورد مشارکت کنندگان از اعتبار تحلیل ها اطمینان حاصل شد. نتایج این پژوهش، دستیابی به الگوی توسعه هویت اسلامی دانش آموزان پیش دبستانی مشتمل بر ۷۹ کد باز، ۲۱ کد محوری و ۸ کد منتخب بود. بر اساس الگوی استخراج شده، پدیده مرکزی مورد مطالعه یعنی «هویت اسلامی دانش آموزان پیش دبستانی» مشتمل بر سه مؤلفه باورهای مذهبی، رفتارهای مذهبی و خودشناسی است. مهم ترین شرایط علی این پدیده، عبارت از خانواده (شیوه فرزندپروری، الگو بودن والدین، جاری بودن ارزش های اسلامی در کانون خانواده) و مرکز آموزشی (محتوای آموزشی، شایستگی های مربیان، فعالیت های پرورشی) هستند. مهم ترین بسترهای توسعه توسعه هویت اسلامی دانش آموزان در دل دو عامل فرهنگ و قوانین و مقررات قابل بررسی هستند و مهم ترین عوامل مداخله گر در این زمینه، ویژگی های محل زندگی و پایگاه اجتماعی خانواده می باشند. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده، راهبردهای توسعه هویت اسلامی دانش آموزان پیش دبستانی قابل تقلیل به سه دسته راهبردهای شناختی، عاطفی و راهبردی هستند. در نهایت انتظار می رود توسعه هویت اسلامی به پیامدهای مثبت فردی، خانوادگی و اجتماعی منجر شود.

واژگان کلیدی: هویت اسلامی، مقطع پیش دبستان، خانواده